

TEKST 1 EERSTE INDRUK: KWESTIE VAN HOUDING

- 1 In 0,25 seconde bepalen we of we iemand aardig, eerlijk, saai of arrogant vinden. En de persoon in kwestie moet van goeden huize komen, willen we onze mening nog bijstellen. Psychologe Kirsten Ruys ontdekte dat ons gevoel voor iemand vooral bepaald wordt door zijn of haar houding.
- 2 Ons brein werkt soms zeer snel en zeer grof. In zegge en schrijve een kwart seconde bepalen we of we iemand die we voor het eerst ontmoeten, aardig, arrogant, betrouwbaar, intelligent, autoritair, saai of gevoelig vinden. Die vaardigheid hebben we van onze prehistorische voorouders geërfd. Het zijn automatische processen in ons brein die onze gevoelens sturen. We letten daarbij vooral op de negatieve aspecten. In een wereld van eten of gegeten worden, was het letterlijk van levensbelang om in een fractie van een seconde te bepalen of een ontmoeting gevaar inhield of niet. Beter een paar keer te vaak weggerend, dan één keer te lang gebleven.
- 3 Gezichtsuitdrukking en lichaamshouding beïnvloeden in belangrijke mate de eerste indruk die we van iemand hebben. Lachende mensen worden sneller sympathiek gevonden en mensen die fysiek zelfverzekerd aanwezig zijn, komen gemiddeld vlotter en aantrekkelijker over dan mensen met een schuwe houding. Ook hier gaan we van de veronderstelling uit: 'Je krijgt wat je ziet'. De toon waarop een vreemde iets zegt, speelt maar voor dertig procent een rol en wát hij of zij zegt, is hooguit voor tien procent belangrijk. Met andere woorden: al is je openingszin bij een eerste ontmoeting nog zo afgezaagd ("Ken ik jou niet ergens van?"), als je die zin op een sympathieke toon, met een zelfverzekerde houding en vooral lachend uitsprekt, heb je meestal al een prima eerste indruk gemaakt.
- 4 De ene gulle lach is echter de andere niet, ontdekte Kirsten Ruys bij haar onderzoek aan de Universiteit van Amsterdam. Ons gevoel voor een nieuwkomer wordt immers mede bepaald door de omgeving waarin wij hem of haar plaatsen. Ieder mens plaatst andere mensen bij een eerste kennis-
- making onbewust en razendsnel in een hokje. Past de nieuwkomer bij jouw-soortmensen of niet? De mens zoekt van nature naar veiligheid en die vindt hij naar verwachting het best bij soortgenoten. De glimlach van een skinhead mag nog zo sympathiek zijn, als je zelf meer een jasje-dasje-type bent, dan zul je eerder sympathie voelen bij de glimlach van iemand in nette kleding. Met andere woorden: de situatie van de ontmoeting is volgens Ruys zeker net zo belangrijk als de feitelijke uitstraling van de persoon in kwestie.
- 5 En er is meer. Bij eerste ontmoetingen blijken ook herkenningen en de mening van derden een rol te spelen. Een nieuwkomer kan nog zo aardig zijn, maar als hij of zij je doet denken aan de akeligste leraar uit je jeugd, dan zal het gevoel bij voorbaat negatief zijn. Of wanneer je vrienden al weken roepen dat de nieuwe trainer van de voetbalclub een sukkel is, dan ontstaat er bij jezelf een vooringenomenheid waar de trainer niet tegen op kan boksen.
- 6 Die vooringenomenheid is trouwens niet uitzonderlijk bij eerste indrukken. Als het erom gaat een nieuwkomer in te delen bij 'goed' of 'fout', maken we onbewust gebruik van stereotypen¹⁾, vooroordelen en desnoods volkswijsheden. Dit hokjesdenken is hardnekkiger dan we zelf willen toegeven. Uit onderzoek blijkt dat zelfs mensen die fel tegen discriminatie zijn, in hun onderbewustzijn toch vaak racistisch reageren. Bij testen worden woorden met een negatieve lading, zoals ziek, haat, lelijk, met veel meer gemak gekoppeld aan namen die niet uit de eigen taal of groep komen, terwijl positieve woorden, zoals geluk, liefde, gezond, aan namen worden gekoppeld die wel in de eigen taal of groep voorkomen.
- 7 Hoe belangrijk een eerste indruk in het leven is, blijkt wel uit het feit dat mensen zelden of nooit bereid zijn hun eerste indruk te nuanceren, laat staan te corrigeren. Wie eenmaal als 'eikel' of 'tut-hola' gebrandmerkt is, kan die mening bijna niet meer in een positieve ombuigen. Een 'dom blondje' kan hooguit

noot 1 stereotypen = vaststaande, onveranderlijke beelden die men van personen of groepen heeft

nog door een paar slimme opmerkingen een betere indruk maken. Maar bewijzen dat je toch aardig of eerlijk bent, is een stuk moeilijker. Die eigenschappen kun je namelijk spelen. Bovendien geven mensen niet graag toe dat ze zich vergist hebben. Dat zou afbreuk doen aan hun inschattingsvermogen. Daarom zoeken mensen bevestiging van hun eerste indruk. Ze zoeken naar gedragingen, opmerkingen en houdingen die passen in

hun zie-je-wel-dat-ik-gelijk-heb-denken. Dat lijkt onrechtvaardig en gemeen en dat is het ook. Punt is alleen: we doen het zelf ook.

8 Ondanks alle omgevingsinvloeden blijft lichaamstaal de belangrijkste factor bij een eerste indruk. Niet de kleren, de haren, de woorden, de uiterlijke rijkdom of de schoonheid bepalen iemands uitstraling, maar veel meer zijn mimiek, houding en gebaren.

*Naar een artikel van Ron Buitenhuis,
Eindhovens Dagblad, 7 juli 2004*

TEKST 1 EERSTE INDRUK: KWESTIE VAN HOUDING

- 1p ● 1 De eerste alinea van een tekst kan onder meer de volgende functies hebben:
- 1 het stellen van de centrale vraag
 - 2 het introduceren van een deskundige
 - 3 het vooraf geven van een korte samenvatting
 - 4 het beschrijven van een onderzoeksgebied
- Welke twee functies heeft de eerste alinea van deze tekst?
- A 1 en 2
B 1 en 3
C 2 en 3
D 3 en 4
- 1p ○ 2 “In 0,25 seconde bepalen we of we iemand aardig, eerlijk, saai of arrogant vinden.” (alinea 1)
Dit is erfelijk gedrag.
→ Citeer de zin uit alinea 2 waarin de oorzaak van dit gedrag het duidelijkst wordt genoemd.
- 3p ○ 3 → Welke elementen bepalen volgens alinea 3 zoal de eerste indruk die we van iemand hebben?
- 1p ● 4 Wat is het verband tussen alinea 3 en 4?
- A In alinea 4 staat een argument voor de inhoud van alinea 3.
B In alinea 4 staat een gevolg van de inhoud van alinea 3.
C In alinea 4 wordt een bewijs gegeven voor de inhoud van alinea 3.
D In alinea 4 wordt iets aan de inhoud van alinea 3 toegevoegd.
- 1p ● 5 In welke alinea wordt de titel “Eerste indruk: kwestie van houding” het duidelijkst uitgelegd?
- A in alinea 2
B in alinea 3
C in alinea 4
D in alinea 5
- 1p ● 6 Wat is het verband tussen alinea 5 en 6?
- A Alinea 6 versterkt de inhoud van alinea 5.
B Alinea 6 vormt een tegenstelling met de inhoud van alinea 5.
C In alinea 6 staat een conclusie uit de inhoud van alinea 5.
D In alinea 6 staat het gevolg van de inhoud van alinea 5.
- 1p ● 7 “En de persoon in kwestie moet van goeden huize komen, willen we onze mening nog bijstellen.” (alinea 1)
In welke alinea wordt deze bewering het duidelijkst verder uitgewerkt?
- A in alinea 3
B in alinea 4
C in alinea 7
D in alinea 8

Gebruik de volgende informatie bij het beantwoorden van de vragen 8 en 9.

De tekst is in 5 delen in te delen, namelijk:

- 1 ainea 1
- 2 ainea's 2, 3 en 4
- 3 ainea's 5 en 6
- 4 ainea 7
- 5 ainea 8

- 1p ● **8** Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 3?
- A Bijkomende invloeden op eerste indruk
 - B Invloed erfelijkheid op eerste indruk
 - C Leraren, voetbaltrainers en eerste indruk
 - D Onderbewustzijn, racisme en eerste indruk
- 1p ● **9** Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 4?
- A Gevolg van de eerste indruk
 - B Kwaliteit van een eerste indruk
 - C Vergissingen bij een eerste indruk
 - D Voordelen van de eerste indruk
- 1p ● **10** Wat is de functie van ainea 8?
- A een advies geven
 - B een nieuw aspect noemen
 - C een samenvatting geven
 - D een waarschuwing geven
- 1p ● **11** Wat is de hoofdgedachte van de tekst "Eerste indruk: kwestie van houding"?
- A De automatische processen die ons brein sturen bij een eerste ontmoeting, zijn nog grotendeels onbekend in de wetenschap.
 - B De indruk van een eerste ontmoeting wordt maar zelden negatief bijgesteld, doordat mensen niet graag toegeven dat ze iemand overschat hebben.
 - C De situatie van de eerste ontmoeting is voor de eerste indruk zeker net zo belangrijk als de feitelijke uitstraling van de persoon in kwestie.
 - D Een eerste indruk ontstaat vooral op grond van lichaamstaal, waarbij de gevoelens, vooroordelen en de situatie een belangrijke rol spelen.
- 1p ● **12** Een schrijver kan in een tekst gebruik maken van de volgende elementen:
- 1 feiten
 - 2 de mening van de schrijver
 - 3 de mening van anderen
- Welke elementen komen in deze tekst voor?
- A alleen 1 en 2
 - B alleen 1 en 3
 - C alleen 2 en 3
 - D 1, 2 en 3
- 1p ● **13** Wat is het belangrijkste schrijfdoel van de auteur?
- A gevoelens uitdrukken
 - B informatie geven
 - C lezers overtuigen
 - D lezers tot handelen aanzetten

TEKST 2 EEN VERZORGINGSHUIS VOOR HET KIND

- 1 “Ach, alweer de gymkleertjes vergeten? Dat regelen wij voortaan wel. Is uw kind thuis zo lastig? Wij sturen hem naar de schoolpsycholoog.” De Zweedse schooldirectrice Barbro Ridman zucht. “We zijn in Zweden te ver doorgesloten. Ouders zijn gaan denken dat de school verantwoordelijk is voor de opvoeding van hun kind.”
- 2 Ook in Nederland trekken scholen welbewust steeds meer opvoedingstaken naar zich toe. De ‘brede school’ – waar kinderen van pakweg acht uur ’s ochtends tot zes uur ’s avonds worden beziggehouden – is zelfs hét nieuwe succesmodel in het Nederlandse onderwijs. De afgelopen jaren zijn 500 brede scholen uit de grond gestampt. Naar verwachting is in 2010 één op de tien basisscholen een brede school.
- 3 Zweden is een belangrijke inspiratiebron. De basisscholen zijn er per definitie brede scholen sinds ze in 1985 werden verplicht voor- en naschoolse opvang te regelen voor alle leerlingen tot tien jaar. Het systeem is er inmiddels niet meer weg te denken, want alle ouders, ook alleenstaande, werken fulltime. Maar Zweden leert ook dat de brede school nadelen heeft en bepaald geen oplossing biedt voor alle problemen. Aan de kwaliteit van de naschoolse opvang kan het haast niet liggen. Die is op Zweedse scholen in deskundige handen van vrijetijdsopvoeders. Zoals de docenten verantwoordelijk zijn voor het onderwijs, zo zien de vrijetijdsopvoeders toe op de vorming van de persoonlijkheid van het kind. Want de oorspronkelijke bedoeling achter de brede basisschool is natuurlijk wel dat het kind er beter van wordt.
- 4 De eerste generatie Nederlandse brede basisscholen staat in wijken waar de naschoolse activiteiten een bijdrage moeten leveren aan het wegwerken van onderwijsachterstanden. De gunstige effecten van de verlengde schooldag op de leerprestaties lijken boven elke twijfel verheven.
- 5 Overall in Nederland wint de brede school terrein. Een gemeentebestuur zet liever een groot gebouw neer dat dag en nacht open is en voor allerlei doelen kan worden gebruikt dan een gewoon schoolgebouw dat na schooltijd vaak leeg staat. De basisschool wordt steeds meer gezien als hét bindmiddel en trefpunt in een wijk en moet dus ruimte bieden aan en openstaan voor andere activiteiten. Schoolbesturen zien de verlengde schooldag bovendien als hét middel om tweeverdienende ouders aan zich te binden. Een school die niet inspeelt op de maatschappelijke trend dat ouders steeds minder tijd in de opvoeding van hun kinderen (kunnen) steken, is een dief van zijn eigen portemonnee. In Zweden noemen de scholieren de school ‘huset’, oftewel huis. Veel Zweedse basisscholen lijken op een gezinsvervangend tehuis. Het interieur heeft vrolijke gordijnen en makkelijke zithoeken. De kinderen lopen er op sloffen of sokken. Elke school heeft een keuken en een kok. Bijna alle scholen hebben een sociaal werker in dienst en een eigen (deeltijd)psycholoog. De ‘schoolzuster’ fungeert als praatpaal voor kinderen met problemen en zij houdt de lichamelijke ontwikkeling van de kinderen in de gaten. Aan alles lijkt gedacht.
- 6 Maar een kwetsbaar punt in de opzet van de brede school is de samenwerking tussen alle voorzieningen die er samenkomen. “Er bestaat de neiging problemen door te schuiven in plaats van ze op te lossen”, erkent Margarethe Herthelius, directrice van basisschool de Trolleburcht. “Want wat gebeurt er als een kind altijd vies op school komt? De leerkracht stuurt de leerling naar de sociaalwerker en daarmee is voor hem de kous af.” Ook in Nederland is de onderlinge samenwerking op brede scholen vaak een heikel punt. Soms komt de samenwerking zelfs nauwelijks van de grond.
- 7 Naarmate de kinderen ouder worden, is het lastiger om hun een interessante verlengde schooldag aan te bieden. Dat blijkt wel in Zweden. De kinderen tot tien jaar blijven massaal na schooltijd op school (90 procent). Van de kinderen boven de tien gaat nog maar 35 à 40 procent naar de naschoolse opvang. Het merendeel van de tieners is dus vanaf twee à drie uur ’s middags op zichzelf aangewezen.
- 8 Dat betekent overigens niet dat de brede school in Zweden ter discussie staat. “Wij Zweden willen een comfortabel leven leiden

en dat gaat makkelijker met twee inkomens. Dat draaien we nooit meer terug. En voor de jongere kinderen zijn de naschoolse activiteiten een welkome aanvulling op het schoolleven. We spelen ijshockey met hen en voetbal. We gaan het bos in. Er zijn zoveel ouders die nooit met hun kinderen de natuur in gaan”, verklaart Herthelius.

- 9 Maar steeds meer schooldirecteuren in Zweden vragen zich af of ze niet té veel op de

stoel van de ouders zijn gaan zitten. “Het houdt gewoon niet op”, aldus Ridman. “De vraag is nu of we in de vakanties opengaan. En ’s avonds. Maar ik vind het tijd dat óók ouders weer hun verantwoordelijkheid nemen. Er zijn ouders die weigeren met hun kind naar de psycholoog te gaan, want dat kan de school wel regelen.”

*Naar een artikel van Margreet Vermeulen,
de Volkskrant, 9 oktober 2004*

TEKST 2 EEN VERZORGINGSHUIS VOOR HET KIND

- 10p ○ **14** → Vat de tekst 'Een verzorgingshuis voor het kind' samen in maximaal 130 woorden. Besteed daarbij alleen aandacht aan de volgende punten:
- 1 de twee kenmerken van de brede school
 - 2 de oorzaak van het grote aantal brede scholen in Zweden
 - 3 drie verschillende redenen voor het opzetten van brede scholen in Nederland
 - 4 twee moeilijkheden, voor de schoolorganisatie en de oudere kinderen
 - 5 de belangrijkste oorzaak waardoor in Zweden de toekomst van de brede school er goed uitziet
 - 6 de kritiek die in Zweden vanuit het onderwijs wordt geuit.

Schrijf je samenvatting **in de uitwerkbijlage**.

Maak er een goedlopend geheel van. Gebruik geen telegramstijl.

TEKST 3 VEILIGHEID

Waar houdt veiligheid op en begint privacy?

Nederland moet veiliger; daar zijn de meeste mensen het wel over eens. Meer 'blauw' op straat, gericht cameratoezicht in winkelstraten en uitgangscentra, de mogelijkheid tot preventief fouilleren: het zijn allemaal manieren om onveilige situaties te voorkomen. Maar soms komt de controle ineens wel héél erg dichtbij. Dan staan veiligheid en privacy op gespannen voet met elkaar.

Veel mensen beschouwen cameratoezicht als een efficiënt middel in de strijd tegen onveiligheid. In theorie kan vanuit één controlekamer door een paar man een hele stad in de gaten gehouden worden. Klinkt mooi, maar bij nader inzien kan het een enge gedachte zijn.

In hoeverre heeft iemand recht op privacy in een openbare ruimte? Bij het Rijk wordt nagedacht over

complexe en veelomvattende vraagstukken als deze. Maar ook over compleet andere zaken. Het waarborgen van dierenwelzijn, de bestrijding van internetcriminaliteit en de toekomst van onze boeren.

Kortom, bij het Rijk krijg je te maken met de meest uiteenlopende onderwerpen. En zeker niet de eenvoudigste. Lijkt het je interessant om vraagstukken die heel Nederland aangaan, aan te pakken? En wil je in de toekomst meewerken om dergelijke problemen op te lossen? Denk dan eens na over werken bij het Rijk.

Werken bij **het Rijk** Als je verder denkt

www.werkenbijhetrijk.nl

TEKST 3 VEILIGHEID

- 1p ● **15** Wat is het voornaamste doel van deze advertentie?
de lezers ertoe aansporen
A bij de overheid te gaan werken
B een mening over privacy te ontwikkelen
C niet in onveilige situaties terecht te komen
D privacy te verdedigen tegen anderen
- 1p ● **16** Voor wie is deze advertentie vooral bedoeld?
A beveiligingsdeskundigen
B mensen die werk zoeken
C mannen
D politieagenten
- 1p ● **17** Waarvoor dient de foto van de doucheruimte bij de kleedkamer?
De foto dient als
A afbeelding van het werk dat in de tekst wordt aangeboden.
B bewijs dat de overheid zich meer met veiligheid moet bezighouden.
C uitleg bij een moeilijk woord uit de tekst.
D voorbeeld van de onderwerpen die je bij het Rijk tegenkomt.
- 1p ● **18** Hoe is in deze advertentie de verhouding tussen foto en tekst?
A De foto ondersteunt de tekst.
B De foto voegt een nieuw inhoudselement toe aan de tekst.
C De tekst is pas begrijpelijk door de foto.
D De tekst verwijst naar de foto om een verkeerde uitleg uit te sluiten.

TEKST 4 MONTIGNAC TEGEN JEUGDVET

- 1 Op de lagere school werd Michel Montignac door zijn klasgenootjes vaak gepest vanwege zijn gewicht en zijn gymleraar hield de jonge Michel aan de rest van de klas voor als afschrikwekkend voorbeeld. Van zijn overgewicht kwam hij pas af in de jaren tachtig, hoewel hij toen voor zijn werk dagelijks zwaar moest lunchen. Om dat te overleven dokterde hij een eigen dieetmethode uit, waarmee hij in drie maanden zestien kilo verloor.
- 2 Dat succes zette hem in 1987 aan tot het schrijven van zijn boek *Ik ben slank, want ik eet*. Hij keerde zich daarin tegen de gangbare opvatting dat overgewicht moet worden bestreden met minder eten en een calorieëndieet. Montignac bracht de voor velen bevrijdende boodschap dat je aan de lijn kon doen door te blijven eten, mits je zijn methode, het vermijden van bepaalde voedselcombinaties, zou toepassen.
- 3 Met zijn nieuwste boek *Voorkomen en bestrijden van zwaarlijvigheid bij kinderen*, dat afgelopen vrijdag in Frankrijk verscheen, mengt Montignac zich in de actuele discussie over het groeiende leger van dikzakjes. Van de Franse tienjarigen kampt nu al 12,7 procent met overgewicht, bij de zesjarigen ligt dat zelfs op 14 procent. De Franse jeugd doet zo mee met de Europese trend die aangeeft dat binnen tien jaar één op de vier kinderen aan zwaarlijvigheid lijdt, als er niets aan gedaan wordt.
- 4 In zijn nieuwe boek doet Montignac een scherpe aanval op de voedseldeskundigen en de voedingsindustrie die producten op de markt brengt, die voor een deel de vervetting van de jeugd veroorzaken. Deze producten scoren veel te hoog op de door Montignac toegepaste 'glycemische index'. Die bepaalt in welke mate de suikerspiegel na het nuttigen van een maaltijd verhoogd blijft. Hoe hoger de bloedsuikerspiegel, des te meer insulineproductie en als gevolg daarvan des te meer vet, luidt de analyse van Montignac. Hij vermoedt dat er sprake is van een 'stilzwijgende samenzwering': de multinationals betalen voedingsdeskundigen om die gezondheidsadviezen te geven, die passen bij de marketing van hun producten.
- 5 Behalve slechte voeding worden ook gebrek aan beweging en erfelijke bepaaldheid wel genoemd als verklarende factoren voor zwaarlijvigheid. Montignac heeft met beide niet veel op. Zijn vader bijvoorbeeld woog 120 kilo en zelf was hij ook dik, maar aan dat erfelijke lot wist hij met goede voeding te ontkomen. Kinderen van drie tot vijf jaar bewegen altijd veel. Toch zie je op die leeftijd grote verschillen in dikte. Die kun je alleen verklaren, als je naar hun voedingspatronen kijkt.
- 6 De industrie en de voedingsdeskundigen mogen dan de grootste boosdoeners zijn, Montignac laat ook de rol van de moeders niet onbesproken. Vroeger letten zij op het eten van hun kinderen, maar nu zijn ze vanwege hun werk veel afwezig. Gebrek aan aandacht kan een kind tot extra eten aanzetten, meent hij. Ook is er in zijn ogen een cultuur van toegeeflijkheid ontstaan. Omdat moeders hun kinderen te weinig zien, zijn ze eerder geneigd de kinderen hun zin te geven.
- 7 Dat moeders werken, is een gegeven, geeft Montignac toe. "Daarom richt ik mijn kritiek vooral op de voedingsdeskundigen. Zij gaan door met het verspreiden van de boodschap dat het goed komt wanneer de jeugd minder eet, meer beweegt en minder voor de tv hangt. Maar zo eenvoudig is het niet."
- 8 De kans dat zijn nieuwe boek hem alsnog wetenschappelijke erkenning brengt, lijkt niet groot, als je afgaat op de reactie van de Franse voedseldeskundige mevrouw Cassuto, gespecialiseerd in de voeding van zwaarlijvige kinderen. Zij verbaast zich er hogelijk over dat Montignac het belang van lichamelijke inspanning zo bagatelliseert. "Uit alle onderzoeken komt juist naar voren hoe belangrijk die factor is. De strijd tegen een zittend bestaan is essentieel om zwaarlijvigheid te voorkomen."
- 9 In het algemeen slaat Montignac in haar ogen de plank mis door eenzijdig de nadruk op voeding te leggen. "Het staat vast dat dikheid door een complex van factoren wordt veroorzaakt. Meneer Montignac is geen wetenschapper, maar een goede marketingman. Dat is hij altijd geweest."
- 10 Mevrouw Cassuto bestrijdt dat de onafhankelijkheid van de voedingsdeskundigen in gevaar komt, hoewel zij veelal geld van de industrie krijgen om onderzoek te doen. Ze

vindt het niet zinvol om de positie van werkende moeders in de discussie te betrekken. "Wat wil hij dan? Dat alle vrouwen weer achter het aanrecht gaan staan? Ik vind het trouwens principieel verkeerd om alleen naar de moeders te wijzen. Er zijn ook nog vaders, kindermisjes en de kinderen zelf."

11 Mevrouw Cassuto raadt kinderen aan goed en rustig te eten en minder. Dat laatste is de grote steen des aanstoots voor Montignac. De vete tussen hem, de voedselindustrie en de wetenschap duurt dus vermoedelijk voort.

*Naar een artikel van Fokke Obbema,
de Volkskrant, 9 september 2003*

TEKST 4 MONTIGNAC TEGEN JEUGDVET

- 1p ● 19 Wat is de functie van de eerste twee alinea's?
In de eerste twee alinea's leidt de schrijver het onderwerp van de tekst in door
A de aanleiding voor het schrijven van de tekst te noemen.
B een korte samenvatting van de tekst te geven.
C het centrale probleem van de tekst te beschrijven.
D informatie over de voorgeschiedenis te geven.
- 1p ○ 20 Montignac zegt dat voedingsdeskundigen door multinationals worden betaald om in het voordeel van die multinationals te adviseren (zie alinea 4).
→ In welke alinea van het tekstgedeelte alinea's 7 – 10 wordt deze uitspraak het duidelijkst tegengesproken?
- 1p ○ 21 Montignac heeft niet veel op met de factor 'gebrek aan beweging' (zie alinea 5).
→ In welke alinea wordt zijn opvatting hierover het duidelijkst tegengesproken?
- Gebruik de volgende informatie bij het maken van de vragen 22, 23 en 24.*
We kunnen de tekst verdelen in vijf delen:
deel 1 alinea's 1 en 2
deel 2 alinea 3
deel 3 alinea's 4 tot en met 7
deel 4 alinea's 8 tot en met 10
deel 5 alinea 11
- 1p ● 22 Welk kopje geeft het beste de inhoud van deel 2 weer?
A Montignacs bekende dieet
B Montignacs beperkte succes
C Montignacs nieuwste boek
D Montignacs omstreden theorie
- 1p ● 23 Welk kopje geeft het beste de inhoud van deel 3 weer?
A De bijdrage van de voedselindustrie
B Erfelijkheid of gebrek aan beweging
C Gevolgen van een verkeerde opvoeding
D Oorzaken van overgewicht
- 1p ● 24 Welk kopje geeft het beste de inhoud van deel 4 weer?
A Montignac vooral goede verkoper
B Reactie uit de wetenschap
C Rol van de werkende moeders
D Voedseldeskundigen niet onafhankelijk
- 1p ● 25 Hoe kun je volgens de tekst de houding van Montignac tegenover zijn tegenstanders in de industrie en de wetenschap het beste aanduiden?
Montignac
A legt zich erbij neer dat hij met de anderen van mening verschilt.
B verdedigt steeds op een strijdbare manier zijn eigen standpunten.
C vindt het onterecht dat de anderen hem als tegenstander beschouwen.
D vindt het vanzelfsprekend dat hij in deze discussie gelijk heeft.

- 1p ● **26** Hoe kun je de inhoud van alinea 11 het beste weergeven?
Alinea 11 bevat:
1 een advies
2 een toekomstverwachting
3 een samenvatting van de tekst
4 een waarschuwing.
Wat is juist?
A 1 en 2
B 2 en 3
C 3 en 4
D 1 en 4
- 1p ● **27** Wat is de hoofdgedachte van deze tekst?
A De visie van Montignac op het ontstaan van zwaarlijvigheid wordt door deskundigen volledig genegeerd.
B Montignac zegt dat voedseldeskundigen en de industrie schuldig zijn aan het toenemend overgewicht, maar zijn aanzien bij wetenschappers blijft gering.
C Voedseldeskundigen zijn het eigenlijk wel eens met Montignac, maar ze kunnen dat niet toegeven vanwege hun afhankelijkheid van multinationals.
D Volgens Montignac bestaat er een samenzwering tussen multinationals en voedseldeskundigen, waartegen de overheid zou moeten optreden.
- 1p ● **28** Wat is de bedoeling van de schrijver met deze tekst?
A aansporen tot handelen
B informeren
C overtuigen
D waarschuwen
- 1p ● **29** Een schrijver kan bij het schrijven van een tekst gebruik maken van de volgende middelen:
1 feiten
2 de mening van anderen
3 zijn eigen mening.
Waarvan maakt de schrijver van deze tekst gebruik?
A alleen 1
B alleen 1 en 3
C alleen 2 en 3
D 1, 2 en 3

SCHRIJFOPDRACHT

Dit onderdeel bevat één schrijfopdracht. Lees eerst de informatie en maak daarna de opdracht.

Je bent begin april samen met een klasgenoot voorlopig lid geworden van de fitnessvereniging Avanti. Dat leek je wel gezellig, goed voor je conditie en goed voor je plan je na het examen aan te melden bij een sportopleiding.

Jullie trainen in een nieuw fitnesscentrum in de buurt, waar jouw vereniging Avanti trainingsruimte huurt. Je bent er nu vier keer geweest en het bevalt je wel. De sfeer is prettig en er is keuze genoeg.

Maar je hebt ook wel kritiek. Voor bepaalde programma-onderdelen word je ingedeeld bij vaste groepen en dat gebeurt nogal nonchalant. Er zitten mensen van jouw leeftijd in jouw groepen, maar ook van boven de zestig. Het niveau van de deelnemers is dus heel ongelijk. Bovendien gaat de belangstelling van de groepsleden vaak naar heel verschillende activiteiten uit.

Soms is er bij de oefeningen geen personeel beschikbaar of zijn er alleen maar hulpkrachten die nauwelijks deskundig zijn. Je vraagt je af of dat wel veilig is voor de deelnemers als er sprake is van krachttraining, een onderdeel van veel activiteiten. Iedereen betaalt evenveel contributie en voor jou als scholier is het bedrag moeilijk op te brengen. Volgens jou moet er verschil gemaakt worden tussen mensen die werken en mensen die nog op school zitten. Er zijn maar weinig meisjes lid van de vereniging. Moet daar niet wat aan gedaan worden?

Het restaurant dat in het weekend in het centrum open is, lijkt soms meer op een cafetaria dan op een "centrum voor verantwoorde voeding" zoals de folders van het fitnesscentrum vermelden.

Na vier lessen, begin mei, moet je kiezen. Je besluit definitief lid van Avanti te worden, maar wel een kritisch lid. Je praat erover met een van de bestuursleden. Hij raadt jou aan er een kort artikeltje over te schrijven in het clubblad van Avanti. Daarin kun je precies uitleggen wat je van Avanti en van het nieuwe fitnesscentrum vindt. Anderen kunnen daar dan weer op reageren.

Je besluit zo'n artikel te schrijven. Je gaat in op de keuzemogelijkheden, de sfeer, de deskundigheid van het personeel, de veiligheid van de activiteiten, de contributie, het lidmaatschap van meisjes, de groepsindeling, het eten in het restaurant en je besluit.

10p ○ 30 **Artikel**

→ Schrijf het artikel voor het clubblad van Avanti **in de uitwerkbijlage**.